

Lasten toimintaterapiaan ohjaaminen Keski-Suomen hyvinvointialueella

Lasten toimintaterapeuttien läheteettömät palvelut

Toimiva -ohjausajat on tarkoitettu perheille, joiden arki on erityisen haastavaa ja perhe tarvitsee nopeasti toimintaterapeutin ohjausta arjen helpottamiseksi. Ohjaus ei sisällä toimintakyvyn arviointia.

- Toimiva-ohjaukseen vanhemmat pääsevät soittamalla työntekijälle puhelinajalla.
- Ks. yhteystiedot: [Lasten ja nuorten toimintaterapia | Keski-Suomen hyvinvointialue \(hyvaks.fi\)](#)

Etäryhmät lasten vanhemmille ja muille lähiaikuisille

Toimintaterapian etäryhmien ajankohdista ja sisällöistä löytyy tietoa osoitteesta: [Lasten ja nuorten toimintaterapia | Keski-Suomen hyvinvointialue](#)

Lasten toimintaterapeuttien läheteelliset toimintakyky- ja terapiatarpeen arvioinnit

Neuvola

Tee lähete toimintaterapiaan:

- Lenessä hieno-, karkea- ja/tai visumotoriikassa 2 tai kieltäytymistä, tai jos jo aiemmassa arvioinnissa ollut 1 ja edelleen taidoissa haastetta.
 - Mikäli Lenessä 2 tai kieltäytyminen on pelkästään karkeamotoriikan osa-alueella, ota yhteys ensisijaisesti fysioterapeuttiin.
 - Mikäli LENE:ssä karkeamotoriikan kokonaisarvio on 2 ja silmä-käsi yhteistyön kokonaisarvio on 2 ja lapsi pystyy toimimaan aikuisen ohjauksessa, tee lähete fysio- ja/tai toimintaterapeutille ja kirjaa LC-viestiin tiedoksi: " Karkeamotoriikan ja silmä-käsi-yhteistyön kokonaisarvio on 2, fysio- ja toimintaterapeutin yhteisarvioon?"
- Huoli lapsen kehityksestä ja haasteita useammalla osa-alueella tai merkittävästi arkeen vaikuttavia haasteita yhdellä seuraavista osa-alueista: leikki, päivittäiset toiminnot, motoriiikka, silmä- käsi

yhteistyö, hahmottaminen, aistisäätely (selvästi epätyypillistä reagointia tavallisille aistiärsykkeille, kuten kosketukselle, äänelle tai liikkeelle)

Varhaiskasvatus

Ennen toimintaterapiaan ohjaamista varhaiskasvatuksessa on selvitelty lapsen tuen tarpeita ja otettu käyttöön tukitoimia yhteistyössä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Mikäli tukitoimet ovat riittämättömät, voi varhaiskasvatuksen erityisopettaja tehdä lähetteen toimintaterapiaan yhteistyössä perheen kanssa alueella käytössä olevalla lomakepohjalla, kun on herännyt huoli lapsen kehityksestä ja haasteita on useammalla osa-alueella tai merkittävästi arkeen vaikuttavia haasteita vähintään yhdellä seuraavista osa-alueista: leikki, päivittäiset toiminnot, motoriiikka, silmä- käsi yhteistyö, hahmottaminen, aistisäätely (selvästi epätyypillistä reagointia tavallisille aistiärsykkeille, kuten kosketukselle, äänelle tai liikkeelle)

- Alle 4 -vuotiaana

- o Ikätasoon nähden haasteita leikkitaidoissa ja päivittäisissä toimissa

- 4-vuotiaana

- o Selkeää vaikeutta arjen toimissa, kuten pukeutumisessa, siirtymätilanteissa
- o Leikissä vuorovaikutuksen ongelmaa ja ainoastaan rinnakkaisleikkiä

- 5- vuotiaana haasteita useammalla seuraavista osa-alueista

- o Välineiden käsittely on vaikeaa, kärsiväisyys on selkeästi vakiintunut (jos ei muuta haastetta, konsultoi toimintaterapeuttia ennen lähetteen tekemistä)
- o Leikin ja vuorovaikutuksen haasteet (ohjeen noudattaminen, neuvottelutaidot, joustavuus, vuorottelu, toisen huomioiminen/kuuntelu keskustellessa, leikin eteenpäin vieminen, vaikeus yhteisleikissä)
- o Toiminnanohjaus (toiminnan aloittaminen, sitoutuminen, eteneminen, lopettaminen, vaihtaminen/siirtyminen)
- o Hahmottamiseen liittyvät haasteet, jotka haittaavat selvästi arjen toimintoja (esim. ympäristön hahmottaminen, oman kehon hahmottaminen, mallin mukaan rakentelu, palapelien kokoaminen, kuvio-tausta erottelu)

- 6- vuotiaana

- o Lähetteen herkästi, jos haasteita edelleen samoilla osa-alueilla kuin 5-vuotiaalla
- o Kotihoidosta esikouluun siirtyneiden lasten kohdalla, mikäli huoli herännyt esikoulussa tehtyjen havainnointien perusteella (esim. Eskarin arki, KPT)

HUOM! Jos varhaiskasvatuksessa on herännyt huoli lapsen keskittymisestä, käyttäytymisestä, vuorovaikutuksesta tai tunne-elämästä, otetaan ensisijaisesti yhteys alueen pikkulapsipsykologiin, koulupsykologiin tai perheneuvolaan alueen käytäntöjen mukaisesti

Koulu

Ennen toimintaterapiaan ohjaamista koulussa on selvitelty lapsen tuen tarpeita ja otettu käyttöön tukitoimia yhteistyössä erityisopettajan/oppilashuollon toimijoiden kanssa.

Mikäli tukitoimet ovat riittämättömät, voi kouluterveydenhoitaja, koulupsykologi, erityisopettaja tai koulukuraattori tehdä lähetteen toimintaterapiaan, kun oppilaalla on haasteita useammalla osa-alueella tai merkittävästi arkeen vaikuttavia haasteita yhdellä alla mainituista osa-alueista:

- Oppilaalla on itsestä ja päivittäisistä asioista huolehtimisen taidoissa selviä vaikeuksia. Oppilas tarvitsee huomattavasti ikäisiään enemmän aikuisen tukea arjen toiminnoissa.
- Oppilaalla on selviä vaikeuksia kädentaidoissa, silmäkäsiyhteistyössä ja hahmottamisessa.
- Oman toiminnan ohjaaminen tuottaa oppilaalle vaikeuksia (toiminnan suunnittelu, aloittaminen, loppuun saattaminen ja toiminnasta toiseen siirtyminen).
- Oppilaalla on selvästi epätyypillistä reagointia tavallisille aistiärsykkeille, kuten kosketukselle, äänelle tai liikkeelle, jonka seurauksena arjen rutiineista selviytyminen ja osallistuminen ovat vaikeutuneet huomattavasti.
- Oppilaan on vaikea luoda ja ylläpitää kaverisuhteita ja toimia ryhmässä.

HUOM! Jos koulussa on herännyt huoli lapsen keskittymisestä, käyttäytymisestä, vuorovaikutuksesta tai tunne-elämästä, otetaan ensisijaisesti yhteyttä alueen koulupsykologiin, koulukuraattoriin tai perheneuvolaan alueen käytäntöjen mukaisesti.

Muistathan, että voit aina olla yhteydessä oman alueesi toimintaterapeuttiin lähetteen tekoa koskevissa kysymyksissä!

Yhteydenotot ja lähetteet

Potilastietojärjestelmän kautta Lifecare viestillä

Valitse ensin oikea suorituspaikka, jolle lähetät viestin:

- Jyväskylä: Lasten toimintaterapia Nova (7ttln)
 - Jämsä: Lasten terapiatyö Jämsä (4tepa)
 - Muut alueet: Kirjoita ”suorituspaikka/rooli”-kohtaan ”Lasten toimintaterapia”, ja valitse riippuvalikosta oikea suorituspaikka
- Paina ” + Lisää” -painiketta, jolloin valitsemasi suorituspaikka tallentuu ”vastaanottajat” -kohtaan

Puhelimitse oman alueen toimintaterapeuttiin, ks yhteystiedot

[Lasten ja nuorten toimintaterapia | Keski-Suomen hyvinvointialue](#) -puhelinasiointi

Turvapostilla oman alueen toimintaterapeuttiin etunimi.sukunimi@hyvaks.fi
tai Jyväskylässä lastentoimintaterapia@hyvaks.fi